Силабус освітнього компонента
Програма навчальної дисципліни

Суспільні трансформації і соціальні технології в публічному управлінні

Шифр та назва спеціальності
281 Публічне управління та адміністрування

Інститут
ННІ Соціально-гуманітарних технологій

Освітня програма
Публічна політика та управління соціально-економічними змінами

Кафедра
Соціології і публічного управління (305)

Рівень освіти
Третій (освітньо-науковий, PhD)

Тип дисципліни
Спеціальна(фахова) підготовка

Семестр
2

Мова викладання
Українська

Викладачі, розробники

КРУГЛОВ Віталій Вікторович

Vitalii.Kruhlov@khpi.edu.ua
Доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри соціології і публічного управління

Науково-педагогічний стаж - 14 років. Досвід роботи в органах державної влади - 20 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць.
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

МОРОЗ Володимир Михайлович
Volodymyr.Moroz@khpi.edu.ua

Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

ТЕРЕЩЕНКО Діна Акрамівна

dina.tereshchenko@khpi.edu.ua

Докторка наук з державного управління, професор, професорка кафедри соціології і публічного управління НТУ «ХПІ»

Детальніше про викладача на сайті кафедри
http://web.kpi.kharkov.ua/sp/profesors-ko-vikladats-kij-sklad

Загальна інформація

Анотація

Освітня компонента спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного наукового уявлення про теоретичні засади соціальних технологій та їхнє застосування в управлінні суспільними трансформаціями. Курс охоплює соціальні і гуманітарні права людини та функції держави щодо їх забезпечення, теоретичні підходи до визначення поняття «соціальні технології», дослідження соціально-комунікаційних технологій у вітчизняній та зарубіжній науці, державну політику у сфері праці, ціннісні механізми рівноважного коригування інституційних перетворень, державну політику у сфері соціального захисту населення та регулювання трудової міграції, державну політику у сфері пенсійного забезпечення, соціальний діалог у контексті євроінтеграційних цілей соціогуманітарної політики України, охорону здоров'я як складову соціогуманітарної політики, державну політику у сфері освіти, а також суспільні трансформації в умовах війни та повоєнного відновлення. Особлива увага приділяється соціогуманітарному виміру трансформаційних процесів в Україні, впливу війни на соціальну структуру й інститути суспільства та пріоритетам повоєнного відновлення соціальної інфраструктури. Наскрізною лінією курсу є цифровий вимір суспільних трансформацій: у кожній темі розглядаються практики електронного урядування та електронної демократії у відповідній соціогуманітарній сфері й можливості їх адаптації до потреб сталого розвитку. У процесі навчання здобувачі опановують методи аналізу соціальних технологій, оцінювання державної політики у ключових соціогуманітарних сферах (праця, соціальний захист, пенсійне забезпечення, охорона здоров'я, освіта) та навички розробки пропозицій щодо управління суспільними трансформаціями. Дисципліна інтегрує знання з соціології, державного управління та соціальної політики для формування цілісного розуміння механізмів суспільних трансформацій. Дисципліна орієнтована на підготовку дослідників і фахівців, здатних працювати в органах державної влади, аналітичних центрах та міжнародних організаціях у сфері соціогуманітарної політики та управління суспільними трансформаціями.

Мета та цілі дисципліни

Метою дисципліни є формування у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти системних знань наукових концепцій, термінології, історії розвитку та сучасного стану знань про суспільні трансформації та соціальні технології як інструменти публічного управління, а також уміння застосовувати загальні й спеціальні методи наукового пізнання для дослідження й розв'язання пов'язаних із цим теоретичних і практичних проблем. Дисципліна орієнтована на розвиток здатності аспірантів визначати пріоритетні напрями сталого розвитку та адаптувати кращі практики електронного урядування й електронної демократії до умов інституційних і соціальних змін, розробляти обґрунтовані програмні документи й проєктні пропозиції з урахуванням міжнародного досвіду, а також формулювати й перевіряти наукові гіпотези на основі теоретичного аналізу та соціологічних даних, критично осмислюючи власні дослідницькі результати і доробок інших науковців у сфері суспільних трансформацій.
Завдання дисципліни полягають у формуванні знань наукових концепцій, термінології, історії розвитку та сучасного стану наукового знання про суспільні трансформації та соціальні технології в публічному управлінні, а також уміння ідентифікувати пов'язані з ними теоретичні й практичні проблеми публічного управління та адміністрування. Дисципліна також покликана розвинути

уміння застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності й принципи управління для аналізу процесів суспільної трансформації, а також здатність визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління. Окремим завданням є формування уміння розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування й електронної демократії до потреб сталого розвитку, а також готувати проєктні запити на фінансування досліджень і розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) на основі аналізу зарубіжного досвіду та оцінки правового й ресурсного забезпечення. Дисципліна формує здатність адаптувати й застосовувати сучасні управлінські моделі та підходи, а також міжнародний досвід при проєктуванні й реорганізації організаційних структур управління в умовах суспільних трансформацій, а також уміння отримувати науково-прикладні результати, що сприяють розв'язанню значущих теоретичних або прикладних проблем публічного управління загальнонаціонального чи світового значення. Важливим завданням є формування уміння формулювати й перевіряти гіпотези, використовуючи для обґрунтування висновків належні докази, тобто результати теоретичного аналізу соціальних досліджень і наявні соціологічні дані, а також розвиток здатності критично аналізувати й узагальнювати результати власних досліджень і напрацювання інших дослідників у контексті сучасного стану наукового знання з проблематики суспільних трансформацій і соціальних технологій.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – диф. залік.

Компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв’язувати комплексні та значущі проблеми у сфері професійної та/або дослідницько-інноваційної / науково педагогічної діяльності за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування», що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійних практик

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв’язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми.
ЗК06. Здатність комплексно вирішувати значущі проблеми суспільного розвитку.
ЗК07. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і комплексних ідей.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК04. Здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та на рівні організації.
СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проектами на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
СК07. Здатність розробляти та проводити комунікативні заходи задля забезпечення громадської підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях публічного управління та адміністрування.
СК08. Здатність розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.
СК 09. Здатність застосовувати, розробляти й удосконалювати сучасні технології, в тому числі адміністративно-управлінські, інформаційно-комунікаційні технології, в управлінській, адміністративній, науковій та освітній (педагогічній) діяльності.
СК 10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуаціях, а також з метою їх запобігання.
СК 11. Здатність до розробки науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення публічного управління та адміністрування.

Результати навчання

РН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування.

РН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування.
РН06. Уміти визначати, оцінювати й обґрунтовувати пріоритетні напрями сталого розвитку на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
РН07. Уміти розробляти нові підходи та адаптувати кращі практики електронного урядування та електронної демократії до потреб сталого розвитку.
РН08. Уміти готувати проектні запити на фінансування наукових досліджень, розробляти програмні документи (стратегії, програми, концепції) виходячи із аналізу зарубіжного досвіду, оцінки правового і ресурсного забезпечення та добору адекватних механізмів розвитку публічного управління та адміністрування.
РН 10. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування.
РН 11. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв’язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.
РН 12. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу соціальних досліджень, наявні соціологічні дані.
РН 13. Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і доробок інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 90 год. (3 кредити ECTS): лекції – 20 год., практичні роботи – 10 год., самостійна робота – 60 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного засвоєння освітньої компоненти необхідно мати знання та практичні навички у передбачених змістом тесту із загальної навчальної компетентності межах (рівень логічного та аналітичного мислення повинен відповідати порговому балу передбаченого для успішного вступу), а також базові фахові компетенції за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (детермінується змістом програми фахового вступного екзамену). Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з наступних дисциплін: "Іноземна мова для комунікації у науково-педагогічному середовищі", "Світоглядні та соціокультурні основи науково-технічної діяльності".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Під час вивчення освітньої компоненти передбачається: організація інтерактивної роботи здобувачів вищої освіти за напрямом аналізу масивів інформації (офіційні веб-сторінки закладів вищої освіти щодо діяльності спеціалізованих вчених рад та разових спеціалізованих вчених рад за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»; веб-сторінка інформаційного ресурсу академічних текстів України; веб-сторінки органів публічного управління та міжнародних моніторінгових місій тощо); проведення поточного опитування здобувачів вищої освіти щодо змісту освітньої компоненти; виступи здобувачів вищої освіти на практичних заняттях; звітування про виконання практичних завдань тощо.
Методами навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічна політика та врядування» є:
– методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності (словесні (бесіда, дискусія, лекція, робота з літературно-інформаційними джерелами); наочні (ілюстрація практичними прикладами); практичні (практичні заняття) методи навчання тощо);
– методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності (методи формування пізнавальних інтересів (навчальні дискусії з проблематики освітньої компоненти; забезпечення успіху в навчанні (метод відкритих перспектив); навчально-пізнавальні ігри за фокусом уваги освітньої компоненти; формування інтересу до проблематики освітньої компоненти; апелювання

до практики функціонування суб'єктів та об'єктів публічного управління у т.ч. й апелювання до життєвого та професійного досвіду – storytelling) тощо);
– методи стимулювання обов'язку і відповідальності у засвоєнні освітньої компоненти (пояснення суспільної та особистої значущості здобувача вищої освіти; формулювання вимог до здобувача вищої освіти, дотримання яких забезпечує успішне виконання закріплених за ним обов'язків; заохочення до відповідального та зразкового виконання здобувачем вищої освіти своїх обов'язків; оперативний контроль та висвітлення переваг та недоліків за його результатами; заохочення здобувача вищої освіти до повторного виконання ним тих завдань, оцінка за які не відповідає його потенціалу тощо);
– методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;
– бінарні, інтегровані (універсальні) методи (поєднання декількох методів в єдину систему для досягнення комплексної мети навчання, наприклад: словесно-наочний; проблемно-пошуковий тощо).
Технологіями навчання у викладанні освітньої компоненти «Публічна політика та врядування» є:
– пояснювально-ілюстративне навчання (подання та пояснення інформації з дотриманням принципу наочності (схеми, рисунки, діаграми, таблиці тощо); репродукування здобувачем вищої освіти отриманої інформації та виконання практичних завдань за наданим зразком);
– проблемне навчання (виконання під керівництвом науково-педагогічного працівника сформульованих ним відповідно до актуальних проблем публічного управління та адміністрування завдань (пошук шляхів вирішення конкретної проблемної ситуації);
– програмоване навчання (освітня компонента передбачає засвоєння здобувачем вищої освіти чітко визначених за конкретними темами питань, а також оцінювання рівня їх засвоєння, як під час безпосереднього проведення занять (поточний контроль) так й наприкінці розгляду передбаченого освітньою компонентною змісту (підсумковий контроль));
– диференційоване навчання (організація навчально-виховного процесу з прийняттям до уваги, з одного боку, типових індивідуальних особливостей здобувачів вищої освіти, а з іншого – фокусу їх науково-дослідної уваги).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Соціальні і гуманітарні права людини, свобода слова та функції держави щодо забезпечення верховенства права

Об'єкт та предмет дисципліни. Мета та завдання курсу «Суспільні трансформації і соціальні технології в публічному управлінні». Поняття та класифікація соціальних і гуманітарних прав людини: громадянські, політичні, соціальні, економічні, культурні права. Сутність верховенства права як принципу організації державної влади та свобода слова як одна з базових громадянських свобод. Функції держави щодо гарантування, захисту та реалізації прав людини в демократичному суспільстві. Поняття технології. Соціальні технології і процес соціалізації. Теоретичні підходи до визначення поняття «соціальні технології». Електронна демократія як інструмент реалізації політичних прав і свободи слова (е-петиції, електронні звернення, е-консультації); цифрові права людини в контексті сталого розвитку.

Тема 2. Основні аспекти досліджень соціально-комунікаційних технологій, зокрема етичних і гендерних підходів до публічної комунікації

Напрямки досліджень соціально-комунікаційних технологій зарубіжними вченими. Специфіка досліджень технологій «м'якого» впливу. Етичні засади та гендерно чутливі підходи до публічної комунікації в діяльності органів влади. Соціально-комунікаційні технології у працях українських дослідників. Особливості технології інформаційного охоплення. . Цифрові соціально-комунікаційні технології органів влади: офіційні вебресурси, соціальні мережі, чат-боти; платформи е-участі як засіб зворотного зв'язку з громадськістю.

Тема 3. Державна політика у сфері праці

Сутність та інструменти державної політики у сфері праці: законодавче регулювання трудових відносин, політика зайнятості, регулювання ринку праці. Державні програми сприяння зайнятості

та підтримки безробітних. Особливості формування політики зайнятості в умовах структурних і технологічних змін економіки. Електронні сервіси у сфері зайнятості та регулювання платформної зайнятості як складова цифрової політики ринку праці.

Тема 4. Ціннісні механізми рівноважного коригування інституційних перетворень

Інституційні трансформації в умовах поєднання інверсійного типу ринкових перетворень і глобалізації економіки. Базова деструкція соціально-економічної системи України і шляхи її подолання. Взаємозв'язок циклічності інституційних та соціально-економічних трансформацій в Україні. Цифрова трансформація публічного управління як чинник інституційних перетворень: електронне урядування, відкриті дані та прозорість як ціннісні механізми формування довіри.

Тема 5. Державна політика у сфері соціального захисту населення України та державне регулювання трудової міграції

Сутність і напрями державної політики соціального захисту населення України: соціальна допомога, соціальні послуги, підтримка вразливих категорій населення. Технологічний аспект соціальної роботи і соціальної допомоги. Державне регулювання трудової міграції: причини, масштаби та наслідки зовнішньої трудової міграції, зокрема вимушеної міграції в умовах війни. Механізми повернення трудових мігрантів та інтеграції внутрішньо переміщених осіб на ринку праці. Електронні сервіси соціального захисту та цифрові рішення для підтримки внутрішньо переміщених осіб (Єдина інформаційна система соціальної сфери, портал «Дія»).

Тема 6. Державна політика у сфері пенсійного забезпечення в Україні

Публічно-політичні рішення щодо пенсійної реформи: сутність та функції. Реалізація права на пенсійне забезпечення. Існуючі моделі пенсійного забезпечення. Електронні сервіси Пенсійного фонду України та персоніфікований облік як інструменти прозорості й доступності пенсійного забезпечення.

Тема 7. Соціальний діалог у системі євроінтеграційних цілей соціогуманітарної політики України

Сутність і механізми соціального діалогу в Україні: тристороннє співробітництво держави, профспілок та роботодавців; правові засади соціального партнерства. Процеси євроінтеграції в Україні, вимоги, потреби, напрями адаптації соціогуманітарної політики до стандартів ЄС. Роль соціального діалогу в реалізації євроінтеграційних цілей соціальної політики. Інструменти електронної демократії в соціальному діалозі (е-консультації, цифрові платформи взаємодії соціальних партнерів); адаптація практик електронного урядування ЄС до потреб сталого розвитку України.

Тема 8. Охорона здоров'я як складова соціогуманітарної політики України: управління кадровим потенціалом галузі

Сутність та структура впровадження політики охорони здоров'я. Управління кадровим потенціалом системи охорони здоров'я: кадрова політика, професійний розвиток та мотивація медичних працівників як передумова якості медичних послуг. Інструменти та методи реалізації політичних рішень у сфері охорони здоров'я. Реалізація реформування як запорука поліпшення надання медичних послуг. Електронне врядування в охороні здоров'я: система eHealth, електронні рецепти й направлення, цифрові інструменти управління кадровим потенціалом галузі.

Тема 9. Державна політика у сфері освіти в Україні: механізми забезпечення якості вищої освіти

Сутність та завдання державної політики у сфері освіти. Механізми забезпечення якості вищої освіти: система внутрішнього забезпечення якості, акредитація освітніх програм, моніторинг результатів навчання. Реформування системи загальної середньої та вищої освіти в Україні. Доступність та якість освітніх послуг. Взаємозв'язок освітньої політики з ринком праці та потребами соціально-економічного розвитку. Цифрові інструменти забезпечення якості освіти (ЄДЕБО, електронна система акредитації, відкриті освітні дані) як основа доказових управлінських рішень.

Тема 10. Суспільні трансформації в умовах війни та повоєнного відновлення: соціогуманітарний вимір і моделі публічного управління

Вплив війни на соціальну структуру та інститути суспільства. Моделі ефективного публічного управління в умовах воєнного стану: адаптивність, цивільно-військова взаємодія та антикризові механізми прийняття рішень. Соціогуманітарні наслідки вимушеної міграції та внутрішнього переміщення населення. Пріоритети повоєнного відновлення соціальної інфраструктури. Роль міжнародної допомоги у подоланні соціогуманітарних наслідків війни. Цифрова стійкість державних сервісів в умовах війни; електронне урядування у повоєнному відновленні (DREAM, «єВідновлення») та адаптація кращих практик до цілей сталого розвитку.

Теми практичних занять

Тема 2. Основні аспекти досліджень соціально-комунікаційних технологій, зокрема етичних і гендерних підходів до публічної комунікації

Напрямки досліджень соціально-комунікаційних технологій зарубіжними вченими. Специфіка досліджень технологій «м'якого» впливу. Етичні засади та гендерно чутливі підходи до публічної комунікації в діяльності органів влади. Соціально-комунікаційні технології у працях українських дослідників. Особливості технології інформаційного охоплення. . Цифрові соціально-комунікаційні технології органів влади: офіційні вебресурси, соціальні мережі, чат-боти; платформи е-участі як засіб зворотного зв'язку з громадськістю.

Тема 4. Ціннісні механізми рівноважного коригування інституційних перетворень

Інституційні трансформації в умовах поєднання інверсійного типу ринкових перетворень і глобалізації економіки. Базова деструкція соціально-економічної системи України і шляхи її подолання. Взаємозв’язок циклічності інституційних та соціально-економічних трансформацій в Україні. Цифрова трансформація публічного управління як чинник інституційних перетворень: електронне урядування, відкриті дані та прозорість як ціннісні механізми формування довіри.

Тема 6. Державна політика у сфері пенсійного забезпечення в Україні

Публічно-політичні рішення щодо пенсійної реформи: сутність та функції. Реалізація права на пенсійне забезпечення. Існуючі моделі пенсійного забезпечення. . Електронні сервіси Пенсійного фонду України та персоніфікований облік як інструменти прозорості й доступності пенсійного забезпечення.

Тема 8. Охорона здоров'я як складова соціогуманітарної політики України: управління кадровим потенціалом галузі

Сутність та структура впровадження політики охорони здоров'я. Управління кадровим потенціалом системи охорони здоров'я: кадрова політика, професійний розвиток та мотивація медичних працівників як передумова якості медичних послуг. Інструменти та методи реалізації політичних рішень у сфері охорони здоров'я. Реалізація реформування як запорука поліпшення надання медичних послуг. Електронне врядування в охороні здоров'я: система eHealth, електронні рецепти й направлення, цифрові інструменти управління кадровим потенціалом галузі.

Тема 10. Суспільні трансформації в умовах війни та повоєнного відновлення: соціогуманітарний вимір і моделі публічного управління

Вплив війни на соціальну структуру та інститути суспільства. Моделі ефективного публічного управління в умовах воєнного стану: адаптивність, цивільно-військова взаємодія та антикризові механізми прийняття рішень. Соціогуманітарні наслідки вимушеної міграції та внутрішнього переміщення населення. Пріоритети повоєнного відновлення соціальної інфраструктури. Роль міжнародної допомоги у подоланні соціогуманітарних наслідків війни. Цифрова стійкість державних сервісів в умовах війни; електронне урядування у повоєнному відновленні (DREAM, «єВідновлення») та адаптація кращих практик до цілей сталого розвитку.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (за наявності).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Тема 1. Соціальні і гуманітарні права людини, свобода слова та функції держави щодо забезпечення верховенства права

Об'єкт та предмет дисципліни. Мета та завдання курсу «Суспільні трансформації і соціальні технології в публічному управлінні». Поняття та класифікація соціальних і гуманітарних прав людини: громадянські, політичні, соціальні, економічні, культурні права. Сутність верховенства права як принципу організації державної влади та свобода слова як одна з базових громадянських свобод. Функції держави щодо гарантування, захисту та реалізації прав людини в демократичному суспільстві. Поняття технології. Соціальні технології і процес соціалізації. Теоретичні підходи до визначення поняття «соціальні технології». Електронна демократія як інструмент реалізації політичних прав і свободи слова (е-петиції, електронні звернення, е-консультації); цифрові права людини в контексті сталого розвитку.

Тема 2. Основні аспекти досліджень соціально-комунікаційних технологій, зокрема етичних і гендерних підходів до публічної комунікації

Напрямки досліджень соціально-комунікаційних технологій зарубіжними вченими. Специфіка досліджень технологій «м'якого» впливу. Етичні засади та гендерно чутливі підходи до публічної комунікації в діяльності органів влади. Соціально-комунікаційні технології у працях українських дослідників. Особливості технології інформаційного охоплення. . Цифрові соціально-комунікаційні технології органів влади: офіційні вебресурси, соціальні мережі, чат-боти; платформи е-участі як засіб зворотного зв'язку з громадськістю.

Тема 3. Державна політика у сфері праці

Сутність та інструменти державної політики у сфері праці: законодавче регулювання трудових відносин, політика зайнятості, регулювання ринку праці. Державні програми сприяння зайнятості та підтримки безробітних. Особливості формування політики зайнятості в умовах структурних і технологічних змін економіки. Електронні сервіси у сфері зайнятості та регулювання платформної зайнятості як складова цифрової політики ринку праці.

Тема 4. Ціннісні механізми рівноважного коригування інституційних перетворень

Інституційні трансформації в умовах поєднання інверсійного типу ринкових перетворень і глобалізації економіки. Базова деструкція соціально-економічної системи України і шляхи її подолання. Взаємозв’язок циклічності інституційних та соціально-економічних трансформацій в Україні. Цифрова трансформація публічного управління як чинник інституційних перетворень: електронне урядування, відкриті дані та прозорість як ціннісні механізми формування довіри.

Тема 5. Державна політика у сфері соціального захисту населення України та державне регулювання трудової міграції

Сутність і напрями державної політики соціального захисту населення України: соціальна допомога, соціальні послуги, підтримка вразливих категорій населення. Технологічний аспект соціальної роботи і соціальної допомоги. Державне регулювання трудової міграції: причини, масштаби та наслідки зовнішньої трудової міграції, зокрема вимушеної міграції в умовах війни. Механізми повернення трудових мігрантів та інтеграції внутрішньо переміщених осіб на ринку праці. Електронні сервіси соціального захисту та цифрові рішення для підтримки внутрішньо переміщених осіб (Єдина інформаційна система соціальної сфери, портал «Дія»).

Тема 6. Державна політика у сфері пенсійного забезпечення в Україні

Публічно-політичні рішення щодо пенсійної реформи: сутність та функції. Реалізація права на пенсійне забезпечення. Існуючі моделі пенсійного забезпечення. Електронні сервіси Пенсійного фонду України та персоніфікований облік як інструменти прозорості й доступності пенсійного забезпечення.

Тема 7. Соціальний діалог у системі євроінтеграційних цілей соціогуманітарної політики України

Сутність і механізми соціального діалогу в Україні: тристороннє співробітництво держави, профспілок та роботодавців; правові засади соціального партнерства. Процеси євроінтеграції в Україні, вимоги, потреби, напрями адаптації соціогуманітарної політики до стандартів ЄС. Роль соціального діалогу в реалізації євроінтеграційних цілей соціальної політики. Інструменти електронної демократії в соціальному діалозі (е-консультації, цифрові платформи взаємодії соціальних партнерів); адаптація практик електронного урядування ЄС до потреб сталого розвитку України.

Тема 8. Охорона здоров'я як складова соціогуманітарної політики України: управління кадровим потенціалом галузі

Сутність та структура впровадження політики охорони здоров'я. Управління кадровим потенціалом системи охорони здоров'я: кадрова політика, професійний розвиток та мотивація медичних працівників як передумова якості медичних послуг. Інструменти та методи реалізації політичних рішень у сфері охорони здоров'я. Реалізація реформування як запорука поліпшення надання медичних послуг. Електронне врядування в охороні здоров'я: система eHealth, електронні рецепти й направлення, цифрові інструменти управління кадровим потенціалом галузі.

Тема 9. Державна політика у сфері освіти в Україні: механізми забезпечення якості вищої освіти

Сутність та завдання державної політики у сфері освіти. Механізми забезпечення якості вищої освіти: система внутрішнього забезпечення якості, акредитація освітніх програм, моніторинг результатів навчання. Реформування системи загальної середньої та вищої освіти в Україні. Доступність та якість освітніх послуг. Взаємозв'язок освітньої політики з ринком праці та потребами соціально-економічного розвитку. Цифрові інструменти забезпечення якості освіти (ЄДЕБО, електронна система акредитації, відкриті освітні дані) як основа доказових управлінських рішень.

Тема 10. Суспільні трансформації в умовах війни та повоєнного відновлення: соціогуманітарний вимір і моделі публічного управління

Вплив війни на соціальну структуру та інститути суспільства. Моделі ефективного публічного управління в умовах воєнного стану: адаптивність, цивільно-військова взаємодія та антикризові механізми прийняття рішень. Соціогуманітарні наслідки вимушеної міграції та внутрішнього переміщення населення. Пріоритети повоєнного відновлення соціальної інфраструктури. Роль міжнародної допомоги у подоланні соціогуманітарних наслідків війни. Цифрова стійкість державних сервісів в умовах війни; електронне урядування у повоєнному відновленні (DREAM, «єВідновлення») та адаптація кращих практик до цілей сталого розвитку.

Тематика індивідуальних завдань

Не передбачено

Література та навчальні матеріали

Основна література

1. Бородін Є.І., Сорокіна Н.Г. Соціальна політика: навчальний наочний посібник. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 327 с.
2. Джинджоян В.В., Саленко А.С., Сазонець І.Л. Соціальні детермінанти розвитку сфери послуг в концепції формування постіндустріального суспільства. Рівне. Волин. обереги, 2021. 208 с.
3. Підбуцька Н. В., Грень Л. М., Грибко О. В. Державна соціальна політика: навч. посібник; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". Харків, 2024. 400 с.
4. Соціальні, економічні та освітні трансформації в цифрову епоху : монографія. С. В. Лєонов та ін.; за заг. ред. д-ра екон. наук С. В. Лєонова, к-ки екон. наук О. А. Криклій. Суми : Сумський державний університет, 2022. 204 с.

5. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. НУ "ОЮА" ; каф. політ. теор. Одеса, 2022. 48 с.
6. Технології соціальної роботи і соціальної допомоги в умовах трансформаційного періоду: навчально-методичний посібник; за заг. ред. А. О. Поляничко, А. В. Кирилюк. Суми : ФОП Цьома, 2020. 336 с.
7. Трансформаційні процеси у суспільній та соціокультурній сферах України: монографія; відпов. за вип. Т. М. Яворська. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 176 с.
8. Цифрові трансформації в Україні: чи відповідають вітчизняні інституційні умови зовнішнім викликам та європейському порядку денному? Поліський фонд міжнародних та регіональних досліджень, 2020. 76 с.
9. Dye T.R. Understanding Public Policy. 15th ed. Pearson, 2022. 384 p.
10. Cairney P. The Politics of Policy Analysis. Palgrave Macmillan, 2021. 240 p.
11. Hill M., Varone F. The Public Policy Process. Routledge. 2021. 400 p.
Kraft M.E., Furlong S.R. Public Policy: Politics, Analysis, and Alternatives. 7th ed. CQ Press / SAGE, 2020. 480 p.
12. Public policy, governance and communications in the EU member states and candidate countries : post-conference monograph / [V. Burksiene et al. ; gen. ed. by G. Riabtsev and V. Tertychka]. Kyiv : NaUKMA, 2023. 190 p.

Додаткова література

1. Адміністративістика в умовах цифровізації: теорія, правове регулювання, практика : монографія / авт. колектив: С. В. Ківалов, Л. Р. Біла-Тіунова, Т. А. Латковська та ін. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 800 с.
2. Базиляк Н. О. Державна гуманітарна політика в умовах інтеграції України до європейського освітнього простору : монографія; Причорномор. наук.-дослід. ін-т економіки та інновацій. Одеса : Олді-плюс, 2023. 303 с.
3. Зовнішня політика України: опорний конспект лекцій (для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня бакалавра спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини). Укладачі: Палінчак М. М., Бокоч В. М., Дір І. Ю., Савка В. Я., Стеблак Д. М., Лешанич М. М. Ужгород: Поліграфцентр «Ліра», 2022. 80 с.
4. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
5. Стан розвитку громадянського суспільства в Україні (2022–2023 рр.) : аналіт. доп. [В. Г. Потапенко, Ю. А. Тищенко, Ю. Б. Каплан та ін.] ; за ред. В. Г. Потапенка, Ю. А. Тищенко, Ю. Б. Каплан. Київ : НІСД, 2023. 91 с.
6. Сучасні підходи і напрями розвитку публічного управління та адміністрування: підручник / А. О. Науменко, О. В. Смігунова, О. В. Дудник, С. І. Міненко; за ред. д-ра наук з держ. управління, проф. В. Д. Бакуменка; ДБТУ. Харків: Майдан, 2022. 280 с.
7. Круглов В. Розвиток демократії та свободи слова як чинники забезпечення верховенства права. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 1 (13). С. 241–258.
8. Dvorak, J., Kruhlov, V. Ethical Approaches to Gender Communications in Public Administration at Ukraine. In: Ethics and Innovation in Public Administration. Springer, Cham, 2024.
9. Khanina, O., Hladchenko, A., Lavrentii, D., Kuzmenko, H., Kruhlov, V., Kryzyna, O. Mechanisms of state management of personnel development of the health care system. 2024. 69. P. 187–195.
10. Круглов В. В., Терещенко Д. А. Реалізація механізмів державного управління якістю вищої освіти: виклики та напрями вдосконалення. Освітня аналітика України. 2023. № 4 (25). С. 58–69.
11. Круглов В. Моделі ефективного публічного управління в умовах воєнного стану. Публічне управління: концепції, парадигма, розвиток, удосконалення. 2024. № 10. С. 64–73.

Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правова база https://zakon.rada.gov.ua/laws
2. . Офіційне Інтернет-представництво Президента України. – www.president.gov.ua.
3. Кабінет Міністрів України – http://www.kmu.gov.ua/
4. Нормативні акти України – http:/// www.nau.kiev.ua

5. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби. www.nads.gov.ua.
6. Офіційний веб-сайт European Group of Public Administration (EGPA). http://www.iias-iisa.org/egpa/
7. Бібліотека імені В. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k, а саме : k_1 поточний контроль - дорівнює 0,6; k_2 підсумковий контроль - дорівнює 0,4

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.
Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/

Погодження

Силабус погоджено

30.08.2024

Завідувач кафедри
Володимир МОРОЗ

30.08.2024

Гарант ОП
Володимир МОРОЗ